

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2014 04 09
COM(2014) 221 final

2014/0124 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

**dėl Europos platformos, skirtos bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijos
ir atgrasymo nuo jo srityje gerinti, sukūrimo**

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2014) 137 final}

{SWD(2014) 138 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

ES lygmeniu nedeklaruojamu darbu laikoma „bet kokia apmokama veikla, kuri savo pobūdžiu yra teisėta, tačiau nedeklaruojama valstybės institucijoms, atsižvelgiant į valstybių narių teisinių sistemų skirtumus“¹.

Tai, kad nedeklaruojamas darbas nėra stebimas ar registruojamas, ir tai, kad skiriasi jo apibrėžtys nacionaliniuose teisės aktuose, apsunkina patikimų duomenų apie nedeklaruojamo darbo paplitimą valstybėse narėse rinkimą. Todėl nedeklaruojamo darbo mastas vertinamas skirtingai².

Paskutinės Eurobarometro apklausos³ (2013 m.⁴) duomenimis, tik 4 proc. respondentų nurodė dirbę nedeklaruojamą darbą. Tačiau 11 proc. nurodė, kad ankstesniais metais pirkė prekes ar paslaugas, nors turėjo pagrįstų priežasčių manyti, kad jos buvo susijusios su nedeklaruojamu darbu. Padėtis visoje ES gerokai skiriasi. Nedeklaruojamo darbo paplitimas ir politikos priemonės, skirtos kovoti su nedeklaruojamu darbu, nagrinėti 2013 m. Europos užimtumo ir socialinių tendencijų apžvalgos dokumento⁵ skyriuje „Nedeklaruojamas darbas. Naujausi pokyčiai“ (*Undeclared work: recent developments*).

Nedeklaruojamas darbas daro didelį poveikį biudžetui, nes surenkama mažiau mokesčių ir socialinio draudimo įmokų. Be to, jis neigiamai veikia užimtumą, našumą ir darbo sąlygas, įgūdžių ugdymą ir mokymąsi visą gyvenimą. Todėl sumažėja pensijų teisės ir galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis. Dėl nedeklaruojamo darbo atsiranda nesąžininga konkurencija tarp įmonių. Perėjimas nuo neoficialaus arba nedeklaruojamo darbo prie oficialaus darbo taip pat gali padėti siekiant užimtumo tikslo, kuris yra strategijos „Europa 2020“⁶ dalis.

Glaudžiai susijęs reiškinys yra apgaulingai deklaruojamas darbas arba fiktyvus savarankiškas darbas, kai darbuotojas oficialiai deklaruojamas kaip pagal paslaugų sutartį savarankiškai dirbantis asmuo, tačiau jo atliekamas darbas atitinka visus kriterijus, pagal kuriuos nacionalinėje teisėje ir praktikoje apibūdinami samdomo darbo santykiai. Fiktyvus savarankiškas darbas gali turėti neigiamų pasekmių susijusių darbuotojų sveikatai, saugai ir socialinei apsaugai, taip pat mokestinėms pajamoms, nors paprastai jis yra ne toks žalingas kaip nedeklaruojamas darbas.

¹ Komisijos komunikatas „Kovos su nedeklaruojamu darbu stiprinimas“, KOM(2007) 628 galutinis, <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0628:LT:HTML>

² Žr. poveikio vertinimo dėl Europos platformos, skirtos bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijai ir atgrasymo nuo jo srityje gerinti, sukūrimo II priedą.

³ Visi duomenys gauti atlikus tiesiogines apklausas, per kurias individualiai apklausti ES piliečiai. Tai reiškia, kad su nedeklaruojamu darbu susijęs informuotumas, nacionalinės apibrėžtys, skaidrumas ir pasitikėjimas apklausos atlikėju piliečiams yra svarbūs veiksniai, kad jie galėtų nurodyti, kad dirbo nedeklaruojamą darbą arba gavo iš jo naudos.

⁴ Speciali „Eurobarometro“ apklausa Nr. 402 „Nedeklaruojamas darbas Europos Sąjungoje“, 2013 m. http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_402_en.pdf

⁵ Europos Komisija, „2013 m. Europos užimtumo ir socialinės tendencijos“, Liuksemburgas, 2014 m.

⁶ 2010 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatas „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“, KOM(2010) 2020 galutinis.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:LT:PDF>

2010 m. lapkričio 23 d. Komisijos komunikatas „Naujų įgūdžių ir darbo vietų kūrimo darbotvarkė. Europos pastangos kiekvienam suteikti darbą“, COM(2010) 682 galutinis.

Komunikate „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas“⁷ Komisija pabrėžė, kad siekiant stiprinti darbo vietas užtikrinantį ekonomikos augimą būtina įgyvendinti užimtumo politiką, kuria būtų sudaromos darbo vietų kūrimui palankios sąlygos, o neoficialų arba nedeklaruojamą darbą pavertus oficialiu darbu būtų galima teigiamai paveikti darbo paklausą.

Taigi, 7-oje užimtumo gairėje („Didinti moterų ir vyrų dalyvavimą darbo rinkoje, mažinti struktūrinio nedarbo lygį ir propaguoti kokybiškas darbo vietas“)⁸ valstybės narės raginamos aktyviau imtis socialinio dialogo ir spręsti darbo rinkos susiskaidymo klausimą taikant priemones, skirtas nestabiliaus užimtumo, nepakankamo užimtumo ir nedeklaruojamo darbo problemoms spręsti.

2012 ir 2013 m. konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose⁹ kelioms valstybės narėms pateiktos rekomendacijos, kaip spręsti su nedeklaruojamu darbu, šešeline ekonomika, mokesčių slėpimu ir (arba) mokesčių prievolių vykdymu susijusias problemas.

Europos Parlamentas 2014 m. sausio 14 d. rezoliucijoje ragino užtikrinti glaudesnę darbo inspekcijų bendradarbiavimą ir jų stiprinimą siekiant kovoti su nedeklaruojamu darbu¹⁰.

Naujoji vykdymo užtikrinimo direktyva dėl darbuotojų komandiravimo padės geriau spręsti su sukčiavimu ir piktnaudžiavimu bei tam tikrų formų nedeklaruojamu darbu susijusias problemas.

Pagrindinė atsakomybė spręsti nedeklaruojamo darbo problemą tenka valstybėms narėms. Kovą su nedeklaruojamu darbu daugiausia vykdo trijų rūšių vykdymo užtikrinimo įstaigos: a) darbo inspekcijos, kurios sprendžia piktnaudžiavimo, susijusio su darbo sąlygomis ir (arba) sveikatos ir saugos taisyklėmis, klausimus; b) socialinės apsaugos inspekcijos, kurios kovoja su sukčiavimu dėl socialinio draudimo įmokų; ir c) mokesčių administratoriai, kurie kovoja su mokesčių slėpimu. Kai kuriose valstybėse narėse šias užduotis taip pat atlieka socialiniai partneriai¹¹. Be to, kai kuriose valstybėse narėse šiame procese taip pat dalyvauja muitinės, migracijos įstaigos, policija ir prokuratūra. Tačiau pastebėta, kad kai kuriais atvejais šių įvairių įstaigų bendradarbiavimas nacionaliniu lygmeniu nėra toks organizuotas ar veiksmingas, kokio reikėtų.

Kadangi įvertinti nedeklaruojamo darbo mastą vis dar labai sunku, kurti tikslingas politikos priemones ir gerinti patikrinimus, kuriais siekiama užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui, sumažinti jo paplitimą arba bent jau jį stebėti, tampa dar sudėtingiau. Siekiant išspręsti bendrą vyriausybėms tenkantį uždavinį – mažinti nedeklaruojamo darbo mastą ir užtikrinti deramas darbo sąlygas tokį darbą dirbantiems asmenims – vyriausybės ir viešosios institucijos turi imtis koordinuotesnių veiksmų. Reikia vykdyti politiką, kuria tuo pačiu metu būtų mažinamos paskatos darbdaviams išnaudoti nedeklaruojamo darbo jėgą ir darbuotojams užsiimti tokia veikla.

⁷ 2012 m. balandžio 18 d. Komisijos komunikatas „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas“, COM(2012) 173 *final*.

⁸ 2010 m. spalio 21 d. Tarybos sprendimas 2010/707/ES dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių.

⁹ http://ec.europa.eu/europe2020/making-it-happen/country-specific-recommendations/index_en.htm

¹⁰ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=EN&reference=P7-TA-2014-0012>

¹¹ Vokietijoje sudaryti federalinės Finansų ministerijos ir statybos, dažymo ir pramoninės tekstilės paslaugų sektorių socialinių partnerių susitarimai, Bulgarijoje įkurtas nacionalinis verslo taisyklių centras, o Liuksemburge nustatyta, kad kiekvienas darbuotojas statybos vietoje privalo turėti asmens tapatybės kortelę.

Nedeklaruojamas darbas atliekamas įvairiuose sektoriuose. Nedeklaruojamas darbas dažniausiai neproporcingai paplitęs statybos sektoriuje¹². Kiti sektoriai – namų ūkių paslaugos, kurios apima namų valymo bei vaikų ir pagyvenusių žmonių priežiūros paslaugas, asmeninės paslaugos, privati apsauga, pramoninis valymas, žemės ūkio ir viešbučių bei restoranų ir aprūpinimo maistu ir gėrimais pramonė.

Nedeklaruojamą darbą įvairiose darbo vietose atlieka skirtingą kompetenciją ir patirtį turintys darbuotojai. Dėl tokio nevienodumo sunku spręsti nedeklaruojamo darbo problemą ir raginti rengti konkrečias strategijas.

Užkertant kelią nedeklaruojamam darbui ir atgrasant nuo jo prisidedama prie geresnio ES ir nacionalinių teisės aktų vykdymo užtikrinimo, ypač tokiose srityse kaip užimtumas, darbo teisė, sveikata ir sauga bei nacionalinių socialinės apsaugos sistemų koordinavimas. Kadangi su šia problema susiduria visos valstybės narės ir todėl, kad nedeklaruojamas darbas dažnai yra tarpvalstybinio pobūdžio, siekiant užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir atgrasyti nuo jo ES lygmens veiksmai gali būti svarbus veiksnys stiprinant vykdymo užtikrinimo institucijų bendradarbiavimą įvairiose valstybėse narėse ir tarp jų. Šiuo metu nėra jokio oficialaus mechanizmo, kuriuo galėtų naudotis visos atitinkamos valstybių narių valdžios institucijos, sprendamos su tarpvalstybiniais nedeklaruojamo darbo aspektais susijusias problemas.

Todėl imantis ES lygmens veiksmų valstybėms narėms būtų padedama veiksmingiau ir efektyviau kovoti su nedeklaruojamu darbu. Šiais veiksmais taip pat būtų teigiamai ir konstruktyviai ES lygmeniu sprendžiami su darbo jėgos judumu susiję uždaviniai ir užtikrinama viena iš pagrindinių ES laisvių – laisvas darbuotojų judėjimas.

Nacionalinės vykdymo užtikrinimo institucijos jau bendradarbiauja ES lygmeniu – kelių komitetų arba darbo grupių veikla yra susijusi su nedeklaruojamu darbu. Tačiau tokia veikla vykdoma nereguliariai ir yra ribota – Vyresniųjų darbo inspektorių komitetas (SLIC) nedeklaruojamo darbo klausimą nagrinėja sveikatos ir saugos darbe atžvilgiu; Darbuotojų komandiravimo ekspertų komitetas nedeklaruojamo darbo klausimą nagrinėja darbuotojų komandiravimo taisyklių nesilaikymo atžvilgiu; Užimtumo komitetas (EMCO) aptaria užimtumo politikos poveikį nedeklaruojamam darbui; Socialinės apsaugos koordinavimo administracinė komisija nagrinėja su socialinės apsaugos koordinavimu susijusias klaidas ir sukčiavimo atvejus; Administracinio bendradarbiavimo tiesioginio apmokestinimo srityje darbo grupė siekia sudaryti palankesnes sąlygas keistis informacija ir gerąja patirtimi toje srityje.

Be to, apsiikeista naudinga patirtimi pagal Europos užimtumo strategijos tarpusavio mokymosi programą arba dalyvaujant daugiašaliuose projektuose¹³; tai rodo, kad valstybės narės yra suinteresuotos bendradarbiauti kovojant su nedeklaruojamu darbu. Valstybės narės taip pat vykdė daugiašalius projektus, susijusius su tam tikrais nedeklaruojamo darbo aspektais, ir sudarė dvišalius susitarimus. Platforma netrukdytų taikyti su administraciniu bendradarbiavimu susijusius dvišalius susitarimus ar sutartis.

Tačiau įgyta patirtis rodo, kad ne visos valstybės narės dalyvauja šioje veikloje. Valstybės narės neprivalo dalyvauti vykdant tokį savanorišką daugiašalį bendradarbiavimą, taip pat nėra mechanizmo, kuriuo būtų galima užtikrinti privalomą dalyvavimą, jeigu kitos valstybės narės nuspręstų, kad tai yra būtina. Todėl ES lygio bendradarbiavimas išlieka netolygus tiek dalyvaujančių valstybių narių, tiek nagrinėjamų klausimų atžvilgiu.

¹² Specialios „Eurobarometro“ apklausos Nr. 402 „Nedeklaruojamas darbas Europos Sąjungoje“ ataskaita, 2013 m.

¹³ Žr. poveikio vertinimo dėl Europos platformos, skirtos bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijai ir atgrasymo nuo jo srityje gerinti, sukūrimo 3.2.2 skyriaus 1 lentelę.

Dar viena paskata valstybėms narėms bendradarbiauti šioje srityje – bendri uždaviniai, kuriuos sprendžia atitinkamos vykdymo užtikrinimo institucijos visose valstybėse narėse. Inspekcijos institucijos patiria sunkumų tarpvalstybiniais atvejais, ypač kai siekiama nustatyti nedeklaruojamo darbo atvejus ar skirti sankcijas, nes įprasti jų mechanizmai skirti spręsti daugiausia su nacionaliniais nedeklaruojamo darbo aspektais susijusias problemas. Tikrinti darbuotojų migrantų darbo santykių pobūdį ir (arba) sąlygas gali būti sudėtinga, nes iškyla komunikacijos problemų, trūksta žinių apie organizuotą tinklą, kurie veikia už įstatymo ribų, dažnai naudojasi sudėtingomis teisinėmis sistemomis, į kurias įtraukiamos agentūros arba tarpininkai keliose valstybėse narėse, ir kartais pasinaudoja fiktyviomis savarankiško darbo formomis, taisykles ar veiklos mastą. Daugelis valstybių narių susiduria su sunkumais siekdamas užtikrinti tinkamus skirtingų vykdymo užtikrinimo institucijų ryšius ir bendradarbiavimą valstybėse narėse ir tarpvalstybiniu mastu.

Be to, manoma, kad dėl per didelio darbo apmokestinimo arba reglamentavimo nedeklaruojamo darbo mastas gali padidėti ir kad esama veiksmingų būdų, kuriais galima paskatinti darbdavius deklaruoti darbą ir laikytis teisės aktų neskiriant nuobaudų.

Galiausiai, nors iš esmės visos valstybės narės sutaria, kad būtina užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti, šio tikslo galima siekti įvairiais būdais ir skirtingai įsipareigojant, todėl jis gali būti laikomas nesvarbiu politiniu prioritetu ir nedeklaruojamo darbo problema gali būti sprendžiama neskubiai.

Todėl komunikate „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas“ pabrėžtas poreikis gerinti valstybių narių bendradarbiavimą ir paskelbta, kad pradedamos konsultacijos dėl ES lygmens platformos, kuri bus skirta darbo inspekcijų ir kitų vykdymo užtikrinimo įstaigų kovai su nedeklaruojamu darbu ir kuria siekiama gerinti bendradarbiavimą, keistis geriausia patirtimi ir nustatyti bendrus patikrinimų principus, sukūrimo.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Šis pasiūlymas grindžiamas įvairiais neseniai atliktais tyrimais ir konsultacijomis.

2010 m. atlikta nepriklausoma galimybių studija¹⁴ dėl Europos platformos, skirtos darbo inspekcijų ir kitų susijusių kontrolės ir vykdymo užtikrinimo įstaigų bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijos ir kovos su juo srityje gerinti, sukūrimo. Atliekant studiją nagrinėtos esamos nacionalinės institucinės sistemos ir politikos priemonės, sunkumai, su kuriais susidūrė vykdymo užtikrinimo įstaigos nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis, vykdomas tarpvalstybinis bendradarbiavimas, geriausia patirtis ir nustatytos Europos platformos, skirtos nedeklaruojamo darbo prevencijai ir kovai su juo, sukūrimo galimybės.

Rengiant šią iniciatyvą taip pat remtasi specialia „Eurobarometro“ apklausa¹⁵ apie nedeklaruojamą darbą ir neseniai paskelbta „Eurofound“ ataskaita dėl kovos su

¹⁴ „Bendra kova su nedeklaruojamu darbu Europoje. Galimybių studija dėl Europos platformos, skirtos darbo inspekcijų ir kitų susijusių kontrolės ir vykdymo užtikrinimo įstaigų bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijos ir kovos su juo srityje gerinti, sukūrimo“ (*Joining up in the fight against undeclared work in Europe: Feasibility study on establishing a European platform for cooperation between labour inspectorates, and other relevant monitoring and enforcement bodies, to prevent and fight undeclared work*), „Regioplan“, 2010 m., <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=6676&langId=en>

¹⁵ Specialios „Eurobarometro“ apklausos Nr. 402 „Nedeklaruojamas darbas Europos Sąjungoje“ ataskaita, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_402_en.pdf

nedeklaruojamu darbu valstybėse narėse¹⁶. „Eurofound“ ataskaita paskelbta kartu su atnaujinta duomenų baze¹⁷, į kurią įtrauktos priemonės, kurių imtasi 2008–2013 m. laikotarpiu. Duomenų bazėje pateikiami 186 atvejų tyrimai iš visų ES valstybių narių, taip pat šalių kandidačių. Duomenų bazėje galima atlikti priemonių paiešką pagal šalį, priemonių rūšį, tikslinę grupę ir sektorių.

Konsultacijas su suinteresuotais šalimis vykdė už darbo santykius atsakingų generalinių direktorių grupė (DG IR), Vyresniųjų darbo inspektorių komitetas (SLIC) ir Socialinės apsaugos koordinavimo administracinė komisija. Valstybių narių atstovai iš esmės pripažino papildomą ES lygmens veiksmų, kuriais siekiama užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti, naudą ir palankiai įvertino Komisijos ketinimą aktyviau dalyvauti šioje politikos srityje.

Europos socialinių partnerių nuomonės buvo pateiktos per pirmąjį konsultacijų etapą¹⁸ (2013 m. liepos 4 d. – 2013 m. spalio 4 d.). Komisija nustatė pagrindines problemas, susijusias su nedeklaruojamo darbo prevencija ir atgrasymu nuo jo, priminė naujausius veiksmus, kurių ji ėmėsi, ir išdėstė iniciatyvos tikslus ir galimą jos turinį. Konsultacijų tikslas buvo pasitarti su administracija ir darbuotojais dėl galimos ES veiksmų krypties. Jie Komisijai pateikė 15 atsakymų (2 bendri atsakymai, 3 darbuotojų atstovų atsakymai ir 10 darbdavių organizacijų atsakymų). Socialiniai partneriai sutiko su bendru problemos apibūdinimu ir nurodė, kad ES lygmens veiksmai, kuriais siekiama padėti nacionalinėms institucijoms, kaip antai darbo inspekcijoms, socialinės apsaugos institucijoms ir mokesčių administratoriams, užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti, yra pagrįsti. Apskritai socialiniai partneriai pritarė, kad Europos platforma galėtų būti tinkama priemonė valstybių narių bendradarbiavimui gerinti. Tačiau socialinių partnerių požiūris buvo skirtingas.

Dauguma darbdavių atstovų manė, kad ši platforma turėtų būti sukurta. Tačiau, jų nuomone, savarankiškos naujos struktūros nereikia. Vietoje to būtų galima apsvarstyti tokias galimybes, kaip antai sukurti esamos grupės pogrupį arba geriau koordinuoti esamas grupes. Visos profesinės sąjungos ir kai kurie darbdavių atstovai pasisakė už tai, kad būtų sukurta nauja nepriklausoma įstaiga, siekiant užtikrinti, kad būtų aprėpti visi nedeklaruojamo darbo aspektai; naudojant esamas struktūras tai nebūtų įmanoma. Dėl dalyvavimo platformoje profesinės sąjungos ir kai kurie darbdavių atstovai pasisakė už tai, kad valstybių narių dalyvavimas būtų privalomas, o kai kurios darbdavių organizacijos pageidavo, kad jis būtų savanoriškas. Socialiniai partneriai pritarė Komisijos tikslui pateikti iniciatyvą, tačiau nepageidavo pradėti derybų šiuo klausimu.

Antrasis konsultacijų su socialiniais partneriais etapas vyko nuo 2014 m. sausio 30 d. iki kovo 13 d.¹⁹ Per šias konsultacijas Komisija apžvelgė pirmojo konsultacijų etapo rezultatus ir

¹⁶ „Kova su nedeklaruojamu darbu 27 Europos Sąjungos valstybėse narėse ir Norvegijoje. Metodai ir priemonės nuo 2008 m.“ (*Tackling undeclared work in 27 European Union Member States and Norway. Approaches and measures since 2008*), „Eurofound“, 2013 m.,

<http://www.eurofound.europa.eu/publications/htmlfiles/ef13243.htm>

¹⁷ <http://www.eurofound.europa.eu/areas/labourmarket/tackling/search.php>

¹⁸ Konsultacinis dokumentas „Konsultacijos su socialiniais partneriais pagal SESV 154 straipsnį dėl ES bendradarbiavimo gerinimo siekiant užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti“ (*Consultation of social partners under article 154 TFEU on enhancing EU cooperation in the prevention and deterrence of undeclared work*), C(2013)4145,

<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=10345&langId=en>

¹⁹ „Antrasis konsultacijų su socialiniais partneriais pagal SESV 154 straipsnį dėl ES bendradarbiavimo gerinimo siekiant užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti etapas“ (*Second stage consultation of Social Partners under Article 154 TFEU on enhancing EU cooperation in the prevention and deterrence of undeclared work*), C(2014)452 final,

<http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11424&langId=en>

apibendrina planuojamos iniciatyvos turinį. Konsultacijų tikslas buvo sužinoti socialinių partnerių nuomones apie numatytos iniciatyvos dėl glaudesnio valstybių narių bendradarbiavimo, siekiant užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti, turinį. Komisijai pateikta 16 atsakymų (1 bendras atsakymas, 4 darbuotojų atstovų atsakymai ir 11 darbdavių organizacijų atsakymų). Socialiniai partneriai iš esmės pritarė ES lygmens veiksams, kuriais siekiama užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti, ir pakartojo per pirmąją konsultacijų etapą išsakytą nuomonę dėl platformos tikslų, taikymo srities, užduočių ir (arba) iniciatyvų, dalyvavimo platformoje ir jos formos. Pateikta naujos informacijos dėl socialinių partnerių dalyvavimo platformoje. Profesinės sąjungos ir darbdavių atstovai sutiko, kad ES lygmens socialiniai partneriai, tiek iš įvairių sektorių, tiek iš sektorių, kuriuose pasitaiko daug nedeklaruojamo darbo atvejų, turėtų platformoje dalyvauti kaip stebėtojai. Kai kurios profesinės sąjungos ir darbdavių atstovai pasiūlė suteikti socialiniams partneriams narių statusą²⁰.

Poveikio vertinime nurodytos kelios glaudesnio ES bendradarbiavimo, siekiant užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti, galimybės. Pirmoji aptarta galimybė buvo nesiimti naujų veiksmų ir apsiriboti esamomis darbo grupėmis ir iniciatyvomis. Taip pat apsvairstyta galimybė geriau koordinuoti įvairių jau veikiančių darbo grupių ir komitetų darbą. Trečioji galimybė – sukurti Europos platformą, skirtą gerinti ES bendradarbiavimą nedeklaruojamo darbo prevencijos ir atgrasymo nuo jo srityje. Buvo apsvairstytos kelios papildomos platformos sukūrimo galimybės, pvz., dalyvavimas platformoje būtų savanoriškas arba privalomas, o „Eurofound“ būtų pavesta koordinuoti valstybių narių veiksmus kovojant su nedeklaruojamu darbu. Apsvairstyta galimybė įsteigti decentralizuotą agentūrą, atsakingą už ES teisės aktų vykdymo užtikrinimą ir kovą su nedeklaruojamu darbu.

Atlikus analizę padaryta išvada, kad pirmenybė būtų teikiama galimybei sukurti Europos platformą, kurioje narystė būtų privaloma. Naudodamosi platforma ES lygmens veikloje galėtų dalyvauti visos visų ES valstybių narių susijusios institucijos ir būtų sudarytos sąlygos vykdyti nuolatinį operatyvinį bendradarbiavimą šioje srityje. Papildoma savanoriško daugiašalio bendradarbiavimo galimybė laikyta neviseškai tinkama, kadangi tam tikroms valstybėms narėms atsisakius dalyvauti labai sumažėtų ES bendradarbiavimo nauda ambicingesnėms valstybėms narėms. Visų pirma manyta, kad privalomas dalyvavimas yra būtinas, nes jei tam tikros valstybės narės dalyvautų (valstybės narės, kurios teikia pirmenybę šių problemų sprendimui, t. y. daugiausia paskirties šalys), o kitos – ne, nepavyktų visapusiškai bendradarbiauti sprendžiant su tarpvalstybiniais nedeklaruojamo darbo aspektais susijusias problemas. Tarpvalstybiniai nedeklaruojamo darbo aspektai taip pat galėtų turėti neigiamo poveikio bendrosios rinkos veikimui, nes darbdaviai, kurie samdo nedeklaruojamus darbuotojus ir teikia paslaugas kitose valstybėse narėse, sukeltų nesąžiningą konkurenciją. Šie darbdaviai gali teikti pigesnes paslaugas, nes jie nemoka mokesčių ir nesilaiko prievolių, nustatytų, pavyzdžiui, sveikatą ir saugą bei darbo sąlygas reglamentuojančiuose teisės aktuose.

Atsižvelgiant į visus minėtus aspektus, visų pirma būtinybę gerinti ES bendradarbiavimą, tarpvalstybinius nedeklaruojamo darbo aspektus ir jų poveikį bendrosios rinkos veikimui, visos valstybės narės privalo glaudžiau bendradarbiauti sprendžiamas su visais šio reiškinio aspektais susijusias problemas.

Įgyvendinant kitas galimybes nebūtų užtikrintas visų atitinkamų valdžios institucijų visose valstybėse narėse dalyvavimas, bendradarbiavimas apsiribotų keitimusi geriausia patirtimi arba nebūtų tinkamai sprendžiami vykdymo užtikrinimo klausimai, todėl nebūtų tinkamai

²⁰ Daugiau informacijos žr. poveikio vertinimo dėl Europos platformos, skirtos bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijos ir atgrasymo nuo jo srityje gerinti, sukūrimo I priedą.

remiamas holistinis požiūris, kurio reikia šiai problemai spręsti. Be to, pagal kitas galimybes problemai būtų skirta mažiau dėmesio ir teikiama mažesnė pirmenybė ES lygmeniu.

Platformos narėmis bus ir jos veikloje dalyvaus įvairios visų valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijos. Kitoms suinteresuotosioms šalims, visų pirma ES lygmens socialiniams partneriams, atitinkamoms Sąjungos decentralizuotoms agentūroms, pvz., „Eurofound“ ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūrai (EU-OSHA) bei tarptautinėmis organizacijomis, pvz., Tarptautinei darbo organizacijai (TDO) ir EEE valstybių atstovams, bus suteiktas stebėtojų statusas.

Platformoje bus vykdomos įvairios užduotys, kurios bus apibrėžtos ir įgyvendinamos pagal sutartas darbo programas. Pirmasis praktinis bendradarbiavimo žingsnis – keitimasis gerąja patirtimi. Taip būtų įgyta daugiau žinių apie nedeklaruojamo darbo reiškinį ir būtų geriau suvokiama, kaip nedeklaruojamo darbo problema sprendžiama ir kas yra pagrindiniai subjektai valstybėse narėse. Siekiant kuo geriau pasinaudoti šiuo keitimu, kuris būtų vykdomas remiantis „Eurofound“ duomenų baze, būtų sukurtas Žinių bankas, kuriame būtų galima, *inter alia*, toliau nagrinėti vykdymo užtikrinimo problemas, ir remiantis jo veikla būtų galima nustatyti bendras gaires ir principus. Numatoma, kad platforma bus palaipsniui plėtojama, pradedant keitimosi informacija ir gerąja patirtimi forumu, kuris atsiradus savitarpio pasitikėjimui ir sukaupus patirties išsivystys į sudėtingesnes bendradarbiavimo formas. Galiausiai platformoje galėtų būti rengiami bendri mokymai, keitimasis darbuotojais ir koordinuojama operatyvinė veikla, įskaitant jungtinius patikrinimus ir keitimaši duomenimis.

Pasiūlymu bus skatinama rengti, įgyvendinti, kontroliuoti ir vertinti Sąjungos priemones, politiką (kuria skatinamas kokybiškas ir tvarus užimtumas, užtikrinama tinkama ir derama socialinė apsauga, kovojama su socialine atskirtimi ir skurdu bei gerinamos darbo sąlygos) ir atitinkamus įstatymus, taip pat skatinamas įrodymais grindžiamas politikos formavimas ir socialinė pažanga bendradarbiaujant su įvairiomis suinteresuotosiomis šalimis.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Teisinis pagrindas

Pagal SESV socialinės politikos straipsnius ES turi kompetenciją imtis veiksmų nedeklaruojamo darbo srityje. Visų pirma **SESV 151 straipsnyje** nurodyta, kad Sąjunga ir valstybės narės „mano, jog tikslinga didinti užimtumą, skatinti kurti geresnes gyvenimo bei darbo sąlygas, [...] deramos socialinės apsaugos, [...] siekiant nuolatinio didelio užimtumo ir kovojant su socialine atskirtimi“. **SESV 153 straipsnyje** išvardytos sritys, kuriose Sąjunga remia ir papildo valstybių narių veiklą ir kurios apima darbo sąlygas, iš darbo rinkos išstumtų asmenų integraciją ir kovą su socialine atskirtimi.

Pasiūlymas dėl bendradarbiavimo nedeklaruojamo darbo prevencijos ir atgrasymo nuo jo srityje gerinimo grindžiamas **SESV 153 straipsnio 2 dalies a punktu**, pagal kurį Europos Parlamentas ir Taryba gali numatyti priemones, skirtas valstybių narių bendradarbiavimui skatinti įgyvendinant iniciatyvas, kuriomis siekiama tobulinti žinias, plėtoti keitimaši informacija ir geriausia patirtimi, remti naujoviškus požiūrius ir vertinti patirtį, išskyrus valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų derinimą.

Pagrindiniai tikslai, kurių siekiama šia iniciatyva, – skatinti užimtumą ir geresnes darbo sąlygas (SESV 151 straipsnis). Atsižvelgiant į tai, kad kovą su nedeklaruojamu darbu skirtingose valstybėse narėse vykdo įvairių rūšių vykdymo užtikrinimo įstaigos (kaip paaishkinta 1 skyriuje), būtina, kad ši iniciatyva būtų taikoma visoms nacionalinėms valdžios institucijoms, įskaitant tas, kurios aktyviai nedalyvaus užimtumo ir socialinės srities veikloje,

tačiau taip pat yra atsakingos už nedeklaruojamo darbo prevenciją arba atgrasymą nuo jo arba šioje veikloje dalyvauja, kaip antai mokesčių administratoriai, migracijos ir muitinės institucijos.

3.2. Subsidiarumo ir proporcingumo principai

Atsižvelgiant į tai, kad straipsnyje nustatyta, kad iniciatyva priimama pagal įprastą teisėkūros procedūrą, pasirinkta teisinė priemonė – Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas – yra tinkamiausia.

Nors valstybėms narėms tenka pagrindinė atsakomybė spręsti nedeklaruojamo darbo problemą, visos jos susiduria su tokiais pačiomis problemomis, kaip antai neigiamu nedeklaruojamo darbo poveikiu ekonomikai ir visuomenei, sunkumais sprendžiant su tarpvalstybinio nedeklaruojamo darbo formomis susijusias problemas, kompromisu tarp atitinkamų apmokestinimo ir (arba) reguliavimo lygių ir būtinybės vengti skatinti darbdavius imtis nedeklaruojamo darbo, ir skirtingų vykdymo užtikrinimo institucijų bendradarbiavimo stoka. ES veiksmams, kuriais stiprinamas bendradarbiavimas ES lygmeniu, būtų remiamos valstybių narių pastangos užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti – taip jos taptų veiksmingesnės ir efektyvesnės. Taip valstybių narių veiksmams suteikiama papildomos vertės. Nacionalinės vykdymo užtikrinimo institucijos iš tiesų yra tinkamiausias lygmuo su nedeklaruojamu darbu susijusioms problemoms spręsti. Be to, su tarpvalstybiniais aspektais susijusios problemos gali būti geriau sprendžiamos ES lygmeniu. Todėl pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą.

Pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes tai yra priemonė, skirta skatinti valstybių narių bendradarbiavimą nederinant valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų. Apsvarstyta galimybė įsteigti naują decentralizuotą ES agentūrą, tačiau ji atmesta dėl administravimo išlaidų, susijusių su naujos agentūros įsteigimu.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1296/2013²¹ nustatyta Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programa (EaSI) 2014–2020 m. Platforma bus finansuojama pagal priemonės PROGRESS kryptį. Užduotims, kaip antai praktinių priemonių nustatymui, paslaugų teikėjų teikiamai paramai, bendrų gairių, principų ir vadovų leidimui, nuolatinių mokymo pajėgumų ir bendros sistemos, pagal kurią būtų rengiami bendri mokymai, kūrimui ir tarpusavio vertinimų bei Europos kampanijų rengimui, vykdyti kasmet planuojama skirti orientacinę 2,1 mln. EUR sumą. Be to, bus skiriamos dotacijos projektams, kuriais prisidedama prie platformos tikslų, finansuoti. Išlaidoms, susijusioms su dalyvavimu platformos posėdžiuose, padengti bus panaudojama ne daugiau kaip 224 000 EUR per metus.

Taip pat primenama, kad Europos socialinis fondas (ESF) remia valstybių narių pastangas gerinti viešojo administravimo ir valdymo kokybę ir taip skatina jų struktūrines reformas. Finansavimas numatytas pagal 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą. Valstybės narės raginamos naudoti ESF savo nacionalinių valdžios institucijų gebėjimui kovoti su nedeklaruojamu darbu stiprinti.

Teisėkūros pasiūlymas nekeičia biudžeto ir nereikalauja papildomų personalo išteklių.

²¹ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) ir kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 283/2010/ES, nustatantis Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonę.

COM darbuotojai – 2,5 visą darbo dieną dirbančio darbuotojo, kuris šiuo metu dirba Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generaliniame direktorate, – veiks kaip platformos sekretoriatas. Išsamesnis paaiškinimas pateiktas prie šio pasiūlymo pridedamoje finansinėje teisės akto pasiūlymo pažymoje.

Europos Sąjungos decentralizuotoms agentūroms, „Eurofound“ ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūrai dalyvaujant platformos veikloje kaip stebėtojoms jų esami įgaliojimai nebus išplėsti. Šių agentūrų atžvilgiu pasiūlymas nedaro poveikio biudžetui.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS**dėl Europos platformos, skirtos bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijos ir atgrasymo nuo jo srityje gerinti, sukūrimo**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 153 straipsnio 2 dalies a punktą,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²²,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²³,

pasikonsultavę su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2012 m. balandžio 18 d. komunikate²⁴ Komisija pabrėžė poreikį gerinti valstybių narių bendradarbiavimą ir paskelbė, kad pradėdamos konsultacijos dėl ES lygmens platformos, kuri bus skirta darbo inspekcijų ir kitų vykdymo užtikrinimo institucijų kovai su nedeklaruojamu darbu ir kuria siekiama pagerinti bendradarbiavimą, keistis geriausia patirtimi ir nustatyti bendrus patikrinimų principus, sukūrimo;
- (2) pagal Sutarties 148 straipsnio 4 dalį Taryba Sprendimu 2010/707/ES²⁵ priėmė valstybių narių užimtumo politikos gaires²⁶. Šias bendrąsias gaires valstybės narės naudoja kaip orientyrą, padedantį apibrėžti nacionalines reformų programas ir vykdyti reformas. Užimtumo gairės sudaro konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, kurias Taryba pateikia valstybėms narėms pagal tą straipsnį, pagrindą. Pastaraisiais metais į tas rekomendacijas buvo įtraukiamos ir konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos dėl kovos su nedeklaruojamu darbu;
- (3) Sutarties 151 straipsnyje nustatyti socialinės politikos tikslai – užimtumo skatinimas ir geresnės gyvenimo ir darbo sąlygos. Siekdama įgyvendinti šiuos tikslus Sąjunga gali

²² OL C, , p. .²³ OL C, , p. .²⁴ 2012 m. balandžio 18 d. Komisijos komunikatas „Ekonomikos atsigavimas kuriant darbo vietas“, COM(2012) 173, <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=lt&catId=101&newsId=1270&furtherNews=yes>.²⁵ 2010 m. spalio 21 d. Tarybos sprendimas 2010/707/ES dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (OL L 308, 2010 11 24, p. 46).²⁶ Šiomis gairėmis buvo vadovaujama 2011, 2012 ir 2013 m.

remti ir papildyti valstybių narių veiklą saugos ir sveikatos darbe, darbo sąlygų, iš darbo rinkos išstumtų asmenų integracijos ir kovos su socialine atskirtimi srityse;

- (4) Europos Parlamentas savo rezoliucijoje „Veiksmingos darbo inspekcijos kaip darbo sąlygų gerinimo Europoje strategija“ palankiai įvertino Komisijos iniciatyvą sukurti Europos platformą ir paragino glaudžiau bendradarbiauti ES lygmeniu kovojant su nedeklaruojamu darbu²⁷;
- (5) Europos lygmeniu nedeklaruojamu darbu laikoma „bet kokia apmokama veikla, kuri savo pobūdžiu yra teisėta, tačiau nedeklaruojama valstybės institucijoms, atsižvelgiant į valstybių narių teisinių sistemų skirtumus“²⁸, taigi, jokia neteisėta veikla į šią apibrėžtį neįtraukiama;
- (6) piktnaudžiavimas savarankiškai dirbančio asmens statusu nacionaliniu lygmeniu arba tarpvalstybiniais atvejais dažnai siejamas su nedeklaruojamu darbu. Fiktyvus savarankiško darbo atvejų atsiranda, kai asmuo nurodo, kad dirba savarankiškai, nors jo veikla atitinka darbo santykiams būdingus kriterijus, – taip daroma siekiant išvengti tam tikrų teisinių ar mokestinių prievolių. Todėl fiktyvus savarankiškas darbas yra apgaulingai deklaruojamas darbas ir su juo reikėtų kovoti pasitelkiant platformos vykdomą veiklą;
- (7) nedeklaruojamas darbas daro didelį poveikį biudžetui, nes surenkama mažiau mokesčių ir socialinio draudimo įmokų. Be to, jis neigiamai veikia užimtumą, našumą, atitiktį darbo sąlygų standartams, įgūdžių ugdymą ir mokymąsi visą gyvenimą. Taip pažeidžiamas finansinis socialinės apsaugos sistemų tvarumas, darbuotojai negauna pakankamų socialinių išmokų, sumažėja jų pensijų teisės ir galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis;
- (8) siekiant spręsti nedeklaruojamo darbo problemą valstybėse narėse pradėti taikyti įvairūs politikos metodai ir priemonės. Valstybės narės taip pat sudarė dvišalius susitarimus ir vykdė daugiašalius projektus, susijusius su tam tikrais nedeklaruojamo darbo aspektais. Platforma netrukdytų taikyti su administraciniu bendradarbiavimu susijusius dvišalius susitarimus ar sutartis;
- (9) ES lygio bendradarbiavimas išlieka gana ribotas tiek dalyvaujančių valstybių narių, tiek nagrinėjamų klausimų atžvilgiu. Nėra jokio oficialaus mechanizmo, kuriuo naudodamasi atitinkamos valstybių narių valdžios institucijos galėtų vykdyti tarpvalstybinį bendradarbiavimą ir spręsti su nedeklaruojamu darbu susijusius klausimus;
- (10) siekiant padėti valstybėms narėms veiksmingiau ir efektyviau užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti, reikia, kad jos glaudžiau bendradarbiautų ES lygmeniu;
- (11) platformos tikslas – sudaryti palankesnes sąlygas keistis geriausia patirtimi ir informacija, sukurti ES lygmens žinių kaupimo sistemą ir atlikti analizę, taip pat geriau koordinuoti įvairių valstybių narių nacionalinių vykdymo užtikrinimo institucijų veiksmus;

²⁷ 2014 m. sausio 14 d. Europos Parlamento rezoliucija „Veiksmingos darbo inspekcijos kaip darbo sąlygų gerinimo Europoje strategija“ (2013/2112/INI),
[http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2013/2112\(INI\)](http://www.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2013/2112(INI))

²⁸ 2007 m. spalio 24 d. Komisijos komunikatas „Kovos su nedeklaruojamu darbu stiprinimas“, KOM(2007) 628,
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52007DC0628:LT:HTML>

- (12) platforma turėtų remtis visais atitinkamais informacijos šaltiniais, visų pirma tyrimais, valstybių narių sudarytais dvišaliais susitarimais ir daugiašaliais bendradarbiavimo projektais, ir užtikrinti esamų ES lygmens priemonių ir struktūrų sąveiką, kad būtų padidintas atgrasomasis ar prevencinis šių priemonių poveikis. Valstybių narių veiksmus būtų galima operatyviai koordinuoti rengiant bendrus mokymus, tarpusavio vertinimus ir kuriant keitimosi duomenimis sprendimus. Rengiant Europos kampanijas arba bendras strategijas būtų galima geriau informuoti apie nedeklaruojamą darbą;
- (13) kovą su nedeklaruojamu darbu daugiausia vykdo trys skirtingos nacionalinės vykdymo užtikrinimo institucijos – darbo inspekcijos, socialinės apsaugos inspekcijos ir mokesčių administratoriai. Tam tikrais atvejais šioje veikloje taip pat dalyvauja migracijos institucijos, užimtumo tarnybos, taip pat muitinės, policija, prokuratūra ir socialiniai partneriai;
- (14) siekiant visapusiškai ir veiksmingai spręsti nedeklaruojamo darbo klausimą valstybėse narėse turi būti įgyvendintas politikos priemonių derinys – tam reikia, kad atitinkamos institucijos bendradarbiautų organizuotai. Bendradarbiauti turėtų visos nacionalinės institucijos, kurios vadovauja nedeklaruojamo darbo prevencijos ir (arba) atgrasymo nuo jo veiklai arba dalyvauja šioje veikloje;
- (15) siekiant įgyvendinti platformos tikslus kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti vienas bendras informacinis punktas, kuris remtų platformos veiklą ir turėtų reikiamus įgaliojimus palaikyti ryšius su nacionalinėmis institucijomis, sprendžiančiomis įvairius su nedeklaruojamu darbu susijusius klausimus;
- (16) platformos veikloje turėtų dalyvauti ES lygmens socialiniai partneriai, tiek iš įvairių sektorių, tiek iš sektorių, kuriuose pasitaiko ypač daug nedeklaruojamo darbo atvejų, taip pat turėtų būti bendradarbiaujama su atitinkamomis tarptautinėmis organizacijomis, kaip antai Tarptautine darbo organizacija (TDO), ir decentralizuotomis Sąjungos agentūromis, ypač „Eurofound“ ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūra. „Eurofound“ ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūrai dalyvaujant platformos veikloje kaip stebėtojoms jų esami įgaliojimai nebus išplėsti;
- (17) platforma turėtų priimti savo darbo tvarkos taisykles, darbo programas ir reguliariai teikti ataskaitas;
- (18) valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis pagal šį sprendimą taikoma Direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo²⁹ bei nacionalinės jos įgyvendinimo priemonės. Kadangi Komisija yra Europos platformos dalis, tvarkant asmens duomenis pagal šį sprendimą taip pat taikomas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo³⁰;
- (19) platforma gali įsteigti darbo grupes konkrečioms klausimams spręsti ir turėtų turėti galimybę remtis specialiu žinių turinčių specialistų kompetencija;
- (20) platforma bendradarbiaus su atitinkamomis ES lygmens ekspertų grupėmis ir komitetais, kurių veikla yra susijusi su nedeklaruojamu darbu;

²⁹ 1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

³⁰ 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 8, 2001 1 12, p. 1).

- (21) platforma ir jos užduotys turėtų būti finansuojamos pagal Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) PROGRESS kryptį, neviršijant biudžeto valdymo institucijos skiriamų asignavimų;
- (22) Komisija imsis reikalingų administracinių procedūrų tinklui sukurti,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

I skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Platformos sukūrimas

- 1) Šiuo sprendimu sukuriamą platformą, skirtą bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijai ir atgrasymui nuo jo srityje gerinti (toliau – platforma).
- 2) Platformą sudaro:
 - a) visų valstybių narių paskirtos nacionalinės vykdymo užtikrinimo institucijos,
 - b) Komisija.
- 3) Platformos posėdžiuose stebėtojų teisėmis pagal platformos darbo tvarkos taisyklėse nustatytas sąlygas gali dalyvauti:
 - a) įvairių pramonės sektorių ES lygmens socialinių partnerių atstovai, taip pat sektorių, kuriuose pasitaiko daug nedeklaruojamo darbo atvejų, socialinių partnerių atstovai,
 - b) Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo („Eurofound“) atstovas ir Europos darbuotojų saugos ir sveikatos agentūros (EU-OSHA) atstovas,
 - c) Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) atstovas,
 - d) EEE valstybių atstovai.

2 straipsnis

Tikslai

Kaip nustatyta 1 straipsnio 1 dalyje, platforma padeda užtikrinti geresnę ES ir nacionalinių teisės aktų vykdymą, mažinti nedeklaruojamo darbo mastą ir kurti oficialias darbo vietas, taip išvengiant darbo kokybės blogėjimo, taip pat skatinti integraciją į darbo rinką ir socialinę įtrauktį; šio tikslo siekiama:

- a) gerinant skirtingų valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijų ES lygmens bendradarbiavimą siekiant veiksmingiau ir efektyviau užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui, įskaitant fiktyvų savarankišką darbą, ir nuo jo atgrasyti,
- b) gerinant skirtingų valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijų techninius pajėgumus spręsti su tarpvalstybiniais nedeklaruojamo darbo aspektais susijusias problemas,

- c) didinant visuomenės informuotumą apie tai, kad reikia kuo skubiau imtis veiksmų, ir skatinant valstybes nares dėti daugiau pastangų kovojant su nedeklaruojamu darbu.

II skyrius

Paskirtis ir uždutys

3 straipsnis

Paskirtis

Siekiant įgyvendinti 2 straipsnyje išvardytus tikslus platformoje:

- a) keičiamasi geriausia patirtimi ir informacija,
- b) kaupiamos žinios ir atliekama analizė,
- c) koordinuojama tarpvalstybinė operatyvinė veikla.

4 straipsnis

Uždutys

- 1) Vykdydama savo paskirtį platforma pirmiausia atlieka šias uždutis:
 - a) gilina žinias apie nedeklaruojamą darbą taikydama bendras sąvokas, vertinimo priemones ir skatindama bendros lyginamosios analizės ir susijusių atitinkamų rodiklių taikymą,
 - b) atlieka skirtingų politikos priemonių, įskaitant prevencines, baudžiamąsias ir bendro pobūdžio atgrasomąsias priemones, veiksmingumo mažinant nedeklaruojamo darbo paplitimą analizę,
 - c) nustato priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti, pvz., įkuria įvairios praktikos ir (arba) priemonių, įskaitant valstybėse narėse taikomus dvišalius susitarimus, žinių banką,
 - d) priima inspektoriams skirtas neprivalomas gaires, rengia gerosios patirties vadovus ir nustato bendrus patikrinimų principus, skirtus kovoti su nedeklaruojamu darbu,
 - e) vysto bendradarbiavimo formas didindama techninį pajėgumą spręsti su tarpvalstybiniais nedeklaruojamo darbo aspektais susijusias problemas – nustato bendrą sistemą, pagal kurią vykdomos jungtinės patikrinimų operacijos ir keitimasis darbuotojais,
 - f) nagrinėja būdus tobulinti keitimaši duomenimis pagal Sąjungos duomenų apsaugos taisykles, įskaitant galimybes naudoti Vidaus rinkos informacinę sistemą (IMI) ir elektroninius socialinės apsaugos informacijos mainus (EESSI),
 - g) plėtoja nuolatinius vykdymo užtikrinimo institucijų mokymo pajėgumus ir nustato bendrą sistemą bendram mokymui vykdyti,

- h) rengia tarpusavio vertinimus, skirtus valstybių narių kovos su nedeklaruojamu darbu pažangai stebėti, įskaitant paramą įgyvendinant konkrečioms šalims skirtas Tarybos rekomendacijas dėl kovos su nedeklaruojamu darbu arba jo prevencijos,
 - i) didina informuotumą apie šią problemą vykdydama bendrą veiklą, kaip antai Europos kampanijas, ir priimdama regionines ar ES masto strategijas, įskaitant sektorinius požiūrius.
- 2) Vykdydama savo užduotis platforma remsis visais atitinkamais informacijos šaltiniais, įskaitant tyrimus ir daugiašalius bendradarbiavimo projektus, ir atsižvelgs į atitinkamas Sąjungos priemones ir struktūras bei patirtį, įgytą įgyvendinant atitinkamus dvišalius susitarimus. Ji taip pat atitinkamai bendradarbiaus su „Eurofound“ ir EU-OSHA.

III skyrius

Platformos veikimas

5 straipsnis

Bendras informacinis punktas

- 1) Kiekviena valstybė narė paskiria vieną platformos narį, kuris atlieka bendro informacinio punkto funkcijas. Jos taip pat gali paskirti vieną pakaitinį narį.
- 2) Skirdamos savo atstovus valstybės narės turėtų įtraukti visas valdžios institucijas, kurios dalyvauja nedeklaruojamo darbo prevencijos ir (arba) atgrasymo nuo jo veikloje, kaip antai darbo inspekcijas, socialinės apsaugos institucijas, mokesčių administratorius, užimtumo tarnybas ir migracijos institucijas (toliau – vykdymo užtikrinimo institucijos). Remdamosi nacionaline teise ir (arba) praktika, valstybės narės gali į veiklą įtraukti ir socialinius partnerius.
- 3) Valstybės narės pateikia Komisijai visų vykdymo užtikrinimo institucijų, kurios dalyvauja nedeklaruojamo darbo prevencijos ir (arba) atgrasymo nuo jo veikloje, sąrašą ir kontaktinius duomenis.
- 4) Bendri informaciniai punktai palaiko ryšius su visomis vykdymo užtikrinimo institucijomis, kurios dalyvauja nedeklaruojamo darbo prevencijos ir (arba) atgrasymo nuo jo veikloje, dėl su platformos veikla susijusių klausimų ir užtikrina, kad jos dalyvautų posėdžiuose ir (arba) prisidėtų prie platformos arba jos darbo grupių veiklos, jei svarstomi klausimai yra susiję su jų kompetencijos sritimi.

6 straipsnis

Socialinių partnerių atstovai

- 1) Įvairių pramonės sektorių, taip pat sektorių, kuriuose pasitaiko daug nedeklaruojamo darbo atvejų, socialinių partnerių atstovai, laikydamiesi savo organizacijų nustatytos tvarkos, gali dalyvauti platformos posėdžiuose kaip stebėtojai.
- 2) Remiantis įvairių pramonės šakų ir sektorių Sąjungos lygmens socialinių partnerių pasiūlymais šią stebėtojų grupę sudaro:

- a) ne daugiau kaip aštuoni stebėtojai, atstovaujantys įvairių pramonės sektorių socialiniams partneriams (po lygiai darbdavių ir darbuotojų organizacijų atstovų),
- b) ne daugiau kaip dešimt stebėtojų, atstovaujančių sektorių, kuriuose pasitaiko daug nedeklaruojamo darbo atvejų, socialiniams partneriams (po lygiai darbdavių ir darbuotojų organizacijų atstovų).

7 straipsnis

Veikimas

- 1) Komisija koordinuoja platformos darbą ir pirmininkauja jos posėdžiams.
- 2) Pagal savo paskirtį platforma daugumos sprendimu patvirtina:
 - a) darbo tvarkos taisykles, kuriose, *inter alia*, nustatyta platformos sprendimų priėmimo tvarka,
 - b) dvimetę platformos darbo programą, kurioje, *inter alia*, išsamiai išdėstytos jos užduotys ir nustatyta, kad platforma reguliariai kas dvejus metus teikia ataskaitas,
 - c) darbo grupių, nagrinėjančių platformos darbo programose nustatytus klausimus, įsteigimą. Šios darbo grupės veikia tol, kol įvykdo joms pavestas užduotis.
- 3) Ekspertai, turintys specialių žinių svarstomu klausimu, atsižvelgiant į konkretų atvejį gali būti kviečiami dalyvauti platformos ar darbo grupės svarstymuose, jei tai yra naudinga ir (arba) būtina.
- 4) Platformai padeda sekretoriatas, kurį skiria Komisija. Sekretoriatas rengia posėdžius, platformos darbo programas ir jos ataskaitas.
- 5) Komisija reguliariai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie platformos veiklą.

8 straipsnis

Bendradarbiavimas

Prireikus platforma bendradarbiauja su kitomis atitinkamomis Sąjungos lygmens ekspertų grupėmis ir komitetais, kurių darbas susijęs su nedeklaruojamu darbu, visų pirma Vyresniųjų darbo inspektorių komitetu (SLIC), Darbuotojų komandiravimo ekspertų komitetu, Socialinės apsaugos koordinavimo administracine komisija, Užimtumo komitetu (EMCO), Socialinės apsaugos komitetu (SPC) ir Administracinio bendradarbiavimo tiesioginio apmokestinimo srityje darbo grupė. Taip pat gali būti rengiami bendri posėdžiai.

9 straipsnis

Išlaidų atlyginimas

Komisija atlygina su platformos veikla susijusias narių, stebėtojų ir kviestinių ekspertų kelionės ir, prireikus, pragyvenimo išlaidas.

Nariams, stebėtojams ir kviesiniams ekspertams už suteiktas paslaugas neatlyginama.

10 straipsnis

Finansinė parama

Šio sprendimo įgyvendinimo bendrieji ištekliai nustatyti Užimtumo ir socialinių inovacijų programoje (EaSI), kurios metinius asignavimus tvirtina biudžeto valdymo institucija, neviršydama finansinės programos ribų.

IV skyrius

Baigiamosios nuostatos

11 straipsnis

Peržiūra

Praėjus ketveriems metams po sprendimo įsigaliojimo, Komisija pateikia sprendimo įgyvendinimo ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. Ataskaitoje visų pirma įvertinama, koku mastu platforma prisidėjo siekiant 2 straipsnyje išdėstytų tikslų ir ar ji įvykdė 3 straipsnyje ir platformos darbo programose nustatytas užduotis.

12 straipsnis

Adresatai

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

13 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

Finansinė teisės akto pasiūlymo pažyma

- 1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA**
 - 1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas
 - 1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje
 - 1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis
 - 1.4. Tikslas (-ai)
 - 1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas
 - 1.6. Trukmė ir finansinis poveikis
 - 1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

- 2. VALDYMO PRIEMONĖS**
 - 2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės
 - 2.2. Valdymo ir kontrolės sistema
 - 2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

- 3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS**
 - 3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)
 - 3.2. Numatomas poveikis išlaidoms
 - 3.2.1. *Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė*
 - 3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*
 - 3.2.3. *Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams*
 - 3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*
 - 3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*
 - 3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl Europos platformos, skirtos bendradarbiavimui nedeklaruojamo darbo prevencijos ir atgrasymo nuo jo srityje gerinti, sukūrimo pasiūlymas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje³¹

Užimtumas, socialiniai reikalai ir įtrauktis

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

■ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

□ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**³²

□ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

□ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Padėti siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų:

- skatinti aktyvesnį dalyvavimą darbo rinkoje,
- kurti saugią, lanksčią ir judrią Europos darbo rinką,
- skatinti socialinę įtrauktį,
- skatinti socialinę ir ekonominę sanglaudą.

1.4.2. Konkrečius (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

1 konkretus tikslas

Skatinti rengti, įgyvendinti, kontroliuoti ir vertinti Sąjungos priemones, politiką (kuria skatinamas kokybiškas ir tvarus užimtumas, užtikrinama tinkama ir derama socialinė apsauga, kovojama su socialine atskirtimi ir skurdu bei gerinamos darbo sąlygos) ir atitinkamus įstatymus, taip pat skatinti įrodymais grindžiamą politikos formavimą, socialines inovacijas ir socialinę pažangą bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis ir viešosiomis bei privačiomis įstaigomis.

Atitinkama VGV / VGB veikla. Užimtumas, socialiniai reikalai ir įtrauktis

³¹ VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

³² Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų turėti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Pasiūlymo tikslas – gerinti vykdymo užtikrinimo institucijų, kaip antai darbo inspekcijų, socialinės apsaugos institucijų, mokesčių administratorių ir kitų atitinkamų institucijų, bendradarbiavimą ES lygmeniu siekiant veiksmingiau ir efektyviau užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti.

1.4.4. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Išdirbio rodikliai, kurie turi būti pasiekti, bus nustatyti dvimetėse platformos darbo programose. Be to, Komisija kartą per metus pateiks Tarybai ataskaitą dėl platformos darbo. Šiose ataskaitose bus pateikiama informacijos apie išsamias platformos darbo programas, iniciatyvas, kurių ėmėsi platforma, ir posėdžių dažnumą.

Platformos veikla bus vertinama praėjus ketveriems metams po sprendimo įsigaliojimo.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai*

Šio sprendimo tikslas – padėti užtikrinti geresnį Sąjungos teisės aktų vykdymą, kurti oficialias darbo vietas, gerinti darbo sąlygų kokybę, įtraukti į darbo rinką ir bendrą socialinę įtraukti; šio tikslo siekiama:

- a) gerinant skirtingų valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijų ES lygmens bendradarbiavimą siekiant veiksmingiau ir efektyviau užkirsti kelią nedeklaruojamam darbui ir nuo jo atgrasyti,
- b) gerinant skirtingų valstybių narių vykdymo užtikrinimo institucijų techninius pajėgumus spręsti su tarpvalstybiniais nedeklaruojamo darbo aspektais susijusias problemas,
- c) didinant valstybių narių informuotumą apie tai, kad reikia kuo skubiau imtis veiksmų, ir skatinant pastangas kovoti su nedeklaruojamu darbu.

1.5.2. *Papildoma ES dalyvavimo nauda*

Užkertant kelią nedeklaruojamam darbui ir atgrasant nuo jo prisidedama prie geresnio ES ir nacionalinių teisės aktų vykdymo užtikrinimo, ypač tokiose srityse kaip užimtumas, darbo teisė, sveikata ir sauga bei socialinės apsaugos koordinavimas. Pagal 151 straipsnyje nustatytus tikslus ES lygmens veiksmis, kuriais kovojama su nedeklaruojamu darbu, būtų padedama kurti oficialias darbo vietas, gerinti darbo sąlygų kokybę, taip pat padėti didinti įtraukti į darbo rinką ir bendrą socialinę įtraukti. Atsižvelgiant į SESV 153 straipsnį, tais atvejais, kai valstybės narės ir Sąjunga turi pasidalijamąją kompetenciją, ES veiksmis būtų remiamos valstybių narių pastangos stiprinant bendradarbiavimą nedeklaruojamo darbo prevencijos ir atgrasymo nuo jo srityje, kad jis taptų veiksmingesnis ir efektyvesnis, ir taip suteikiant valstybių narių veiksmams papildomos vertės.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Išsamus ES lygmens kovos su nedeklaruojamu darbu metodas, apimantis visas visų valstybių narių atitinkamas institucijas, iki šiol nebuvo nustatytas.

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Pagrindinės teisės. Pasiūlymas suderintas su ES pagrindinių teisių strategija (KOM(2010) 573 galutinis).

Strategija „Europa 2020“. Ši iniciatyva padės sukurti darbo vietų ir prisidės prie socialinės įtraukties pagal pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją. (KOM(2010) 2020).

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

– Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]

– Finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM

■ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

– Įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo sprendimo priėmimo datos,

– vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo metodas (-ai)³³

■ Komisijos vykdomas **tiesioginis valdymas**

– ■ per savo departamentus, įskaitant jos darbuotojus Sąjungos delegacijose;

– per vykdomąsias įstaigas;

Pasidalijamasis valdymas kartu su valstybėmis narėmis

Netiesioginis valdymas, vykdymo užduotis perduodant:

– trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;

– tarptautinėms organizacijoms ir jų įstaigoms (nurodyti);

– EIB arba Europos investicijų fondui;

– įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose;

– viešosios teisės įstaigoms;

– įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamas finansines garantijas;

– įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamas finansines garantijas;

– asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį, ir nurodytiems atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

– *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

³³

Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.ccc/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

Pastabos

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Platformos veikla bus vertinama praėjus ketveriems metams po sprendimo įsigaliojimo. Vertinimas bus grindžiamas rezultatų rodikliais, kaip antai bendradarbiavimo su kitomis valstybėmis narėmis kokybe, reguliariai teikiamomis ataskaitomis ir tolesniais moksliniais tyrimais. Atliekant vertinimą bus nagrinėjama, koku mastu platforma prisidėjo prie platformos tikslų įgyvendinimo. Ši ataskaita pateikiama Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Dėl paramos priemonių pagal ES užimtumo ir socialinių inovacijų programą (EaSI): pagal šią programą tiesioginio valdymo būdu konkrečiai veiklai bus paskirtos subsidijos ir sudarytos su ja susijusios sutartys, o vyriausybinėms ir nevyriausybinėms organizacijoms bus išmokėtos įvairios subsidijos. Didžiausia rizika bus susijusi su (ypač) mažesnių organizacijų gebėjimu veiksmingai kontroliuoti išlaidas ir užtikrinti veiklos skaidrumą.

2.2.2. Informacija apie vidaus kontrolės sistemos nustatymą

Dėl paramos priemonių pagal ES užimtumo ir socialinių inovacijų programą (EaSI): bus naudojamos Reglamente (ES) Nr. 1296/2013 nurodytos kontrolės priemonės.

2.2.3. Kontrolės priemonių sąnaudų ir naudos bei numatomo klaidų rizikos lygio įvertinimas

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Dėl paramos priemonių pagal ES užimtumo ir socialinių inovacijų programą (EaSI): bus naudojamos Reglamente (ES) Nr. 1296/2013 nurodytos sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto išlaidų eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
			DA / NDA ⁽³⁴⁾	ELPA šalių ³⁵	šalių kandidačių ³⁶	trečiųjų šalių
1	04.03.02.01 EaSI	DIF	TAIP	TAIP	NE	NE
1	04.01.04.02 EaSI	NDA	TAIP	NE	NE	NE

³⁴ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

³⁵ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³⁶ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	1	Pažangus ir integracinis augimas
--	---	----------------------------------

EMPL GD			2014 metai ³⁷	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO
• Veiklos asignavimai										
04.03.02.01 (EaSI)	Įsipareigojimai	(1)	0,150	2,100	1,200	1,800	1,100	1,800	1,000	9,150
	Mokėjimai	(2)	0	2,100	1,200	1,800	1,100	1,800	1,000	9,000
Biudžeto eilutės numeris	Įsipareigojimai	(1a)								
	Mokėjimai	(2 a)								
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami konkrečių programų rinkinio lėšomis ³⁸										
04.01.04.02 (EaSI)		(3)	0,115	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	1,459
IŠ VISO asignavimų EMPL GD	Įsipareigojimai	=1+1a +3	0,265	2,324	1,424	2,024	1,324	2,024	1,224	10,609
	Mokėjimai	=2+2a	0,115	2,324	1,424	2,024	1,324	2,024	1,224	10,459

³⁷ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

³⁸ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

		+3								
--	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	0,150	2,100	1,200	1,800	1,100	1,800	1,000	9,150
	Mokėjimai	(5)	0	2,100	1,200	1,800	1,100	1,800	1,000	9,000
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų konkrečių programų rinkinio lėšomis		(6)	0,115	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	1,459
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+ 6	0,265	2,324	1,424	2,024	1,324	2,024	1,224	10,609
	Mokėjimai	=5+ 6	0,115	2,324	1,424	2,024	1,324	2,024	1,224	10,459
	Mokėjimai	=5+ 6								

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	Administracinės išlaidos
--	----------	--------------------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO
EMPL GD									
• Žmogiškieji ištekliai		0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	2,310
• Kitos administracinės išlaidos									
IŠ VISO EMPL GD	Asignavimai	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	2,310

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	0,330	2,310
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Įsipareigojimai	0,595	2,654	1,754	2,354	1,654	2,354	1,554	12,919
	Mokėjimai	0,445	2,654	1,754	2,354	1,654	2,354	1,554	12,769

3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Išpareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ↓			2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO			
	REZULTATAI												
	Rūšis ³⁹	Vidutinės rezultato išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Bendras rezultatų skaičius
1 KONKRETUS TIKSLAS ⁴⁰ : skatinti rengti, įgyvendinti, kontroliuoti ir vertinti Sąjungos priemones, politiką ir atitinkamus įstatymus, taip pat skatinti įrodymais grindžiamą politikos formavimą, socialines inovacijas ir socialinę pažangą bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis ir viešosiomis bei privačiomis įstaigomis.													

³⁹ Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

⁴⁰ Kaip apibūdinta 1.4.2 punkte „Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)...“.

Keitimasis geriausia patirtimi ir informacija, mokymai, techninių pajėgumų didinimas siekiant gerinti bendradarbiavimą, informuotumo didinimas	Žinių bankas, bendros gairės ir kt., jungtinės operacijos, keitimasis darbuotojais, mokymo veikla, kampanijos, strategijos, vertinimas	0,366	1	0,15	4	2,100	4	1,200	4	1,800	4	1,100	4	1,800	4	1,000	25	9,150
1 konkretaus tikslo tarpinė suma			1	0,150	4	2,100	4	1,200	4	1,800	4	1,100	4	1,800	4	1,000	25	9,150
IŠ VISO IŠLAIDŲ			1	0,150	4	2,100	4	1,200	4	1,800	4	1,100	4	1,800	4	1,000	25	9,150

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administraciniai asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2014 metai ⁴¹	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai	IŠ VISO
--	--------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	---------

Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	0,33	2,31
Kitos administracinės išlaidos								
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma								

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ⁴²								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos	0,115	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	0,224	1,459
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								

IŠ VISO	0,445	0,554	0,554	0,554	0,554	0,554	0,554	3,769
----------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD asignavimus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

⁴¹ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁴² Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai nenaudojami
- Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti visos darbo dienos ekvivalento vienetais

	2014 metai	2015 metai	2016 metai	2017 metai	2018 metai	2019 metai	2020 metai
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės) (2AD+0,5AST)	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalento vienetais (FTE))⁴³							
XX 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)							
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)							
XX 01 04 yy ⁴⁴	– būstinėje						
	– delegacijose						
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE — tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO							

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prirėkus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai (2AD + 0,5 AST)	<p>AD1: su nedeclaruojamu darbu susijusios veiklos apžvalga, platformos sekretoriato darbo organizavimas, platformos posėdžių organizavimas, įskaitant darbotvarkės projekto, svarstytiųjų dokumentų ir protokolų projektų rengimą. Bendradarbiavimo koordinavimas. Kvietimų teikti paraiškas (konkursų paskelbimo) koordinavimas.</p> <p>AD2: platformos operatyvinės veiklos apžvalga, kaip antai žinių banko valdymas, bendri mokymai, patikrinimai, keitimasis darbuotojais, bendrų dokumentų skelbimas ir kt., parama vykdant bendradarbiavimo koordinavimą. Kvietimų teikti paraiškas (konkursų paskelbimo) parama.</p> <p>0,5AST: administracinė parama sekretariatui, įskaitant dokumentų tvarkymą, posėdžių organizavimą (patalpų užsakymą, kvietimus, išlaidų atlyginimo dokumentus ir kt.), posėdžių dokumentų platinimą, bendro pobūdžio susirašinėjimą.</p>
Išorės personalas	

⁴³ CA – sutartininkas („Contract staff“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“). INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Jeune Expert en Délégation“).

⁴⁴ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. *Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa*

- Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą
- Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą

Paiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

- Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą⁴⁵

Paiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

⁴⁵ Žr. Tarpinstitucinio susitarimo (2007–2013 m.) 19 ir 24 punktus.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms
- Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - nuosaviems ištekliams
 - įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Einamųjų finansinių metų biudžeto asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁴⁶						
		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
..... straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

+

⁴⁶ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo išlaidų.